

KENNIS CENTRAAL

Nieuwsbrief van het
Kenniscentrum Papier en Karton en
Bumaga BV

In dit nummer o.a.:

Cellulosematrix

NL procesindustrie bundelt
krachten rond procesbesturing

WORKSHOP 'Toepassing
warmtepompen in de PKI'

Simulatie energiehuishouding:
SED Pilot gestart

Oud Papier Binder (OPB) maakt
het verschil

Grondstoffenbijeekkomsten

Totaalverwaarding biomassa en
biobased reststromen

Energieterugwinning met
membranen

Warmtedag EnergieTransitie

Redactie:

Arie Hooimeijer en

Ineke Broers

Postbus 5486

6802 EL Arnhem

Tel. 026 - 3653515

E-mail: info@kcpk.nl

www.kcpc.nl

Henk en Math bedankt!!

De afgelopen 7 jaar zijn Henk Lingbeek en Math Clumpkens respectievelijk voorzitter en vicevoorzitter geweest van ons bestuur en ze hebben sterk bijgedragen aan het succes van KCPK. Beiden hebben echter hun maximale zittingstermijn bereikt en op 13 september heeft het bestuur op passende wijze afscheid genomen. Hun opvolgers zijn Bart Broens van Papierfabriek Doetinchem en René Kort van Papierfabriek Schut. Mees Hartvelt is door het bestuur gekozen als nieuwe voorzitter.

Cellulosematrix; Vezelvraag en -aanbod gekoppeld 13-12-11

De opkomende biobased economy zorgt voor een verschuiving in het gebruik van grondstoffen van minerale olie naar plantaardige producten. Er zijn veel potentiële cellulose- / vezelbronnen met belangrijke verschillen in eigenschappen en samenstelling van de cellulose. De cellulosematrix geeft inzicht in de relevante cellulose-eigenschappen en de relatie met de verwerkbaarheid en toepasbaarheid voor zowel de huidige als nieuwe industrieën. Voor onze industrie geeft de cellulosematrix antwoord op vragen zoals "Welke vezels zijn nu wel en niet voor ons geschikt?" en "Hoe dragen individuele vezeleigenschappen bij aan de papier- en kartoneigenschappen?" Nieuwsgierig naar de opzet van de matrix en de antwoorden? U kunt op 13 december deelnemen aan de lancering van de *Cellulosematrix*. Info: m.adriaanse@kcpc.nl

NL industrie bundelt krachten rond procesbesturing

Binnen de NL procesindustrie wordt sinds vorig jaar gewerkt aan krachtenbundeling rond het thema 'Procesbesturing'. Dit brede competentiegebied is van toenemend belang voor een energie- en grondstofintensieve industrie als de PKI. Om adequaat te kunnen inspelen op wijzigingen in grondstofsamenstelling en producteisen wordt momenteel actief meegestuurd bij het bepalen van de gezamenlijke koers. Kansen zien we bij onderwerpen als 'opleiding & training', 'ontwikkeling van sensortechnologie' (o.a. pulpc consistentie, robuuste RH-metingen, in-line oppervlaktekarakterisering), 'soft-sensing' en 'geavanceerde processturing'. Info: m.ligthart@kcpc.nl.

Internationale "Vezelconferentie" 14 en 15 februari 2012

Op 14 en 15 februari 2012 wordt een internationale conferentie gehouden in Doorwerth in het kader van 12½ jaar Vezelgrondstoffenprogramma in onze industrie. De conferentie is een gemeenschappelijk initiatief van *Dutch Biorefinery Cluster*, *Wageningen UR* en *KCPK* en omvat bestuurlijke, wetenschappelijke en technologische aspecten van huidige en toekomstige vezelgrondstoffen. In het programma is nog ruimte voor enkele bijdragen. Reserveer alvast beide data! Info: m.adriaanse@kcpc.nl

Workshop 'Toepassing warmtepompen in de PKI' 08-03-2012

Op 8 maart 2012 organiseert KCPK samen met KWA en Agentschap NL een workshop rond het thema "Warmtepompen in de papier- en kartonindustrie". Beoogd deelnemers zijn (staf)technologen, utility & project engineers, bedrijfsleiders, energiecoördinatoren, toeleveranciers en consultants. Doel is informeren over nieuwe technologieën en de kansen die ze bieden voor optimale warmte-integratie. Aan bod komen mechanische en thermische damprecompressie, hybride warmtepomptechnologie, organische Rankine cycles, thermo-acoustische warmtepomptechniek, warmtewielen/adsorptiewarmtepompen en proces- en systeemontwerp. Info: m.ligthart@kcpc.nl, l.devries@kcpc.nl.

Warmtedag Energie Transitie 14-06-2012

Op 14 juni 2012 organiseert KCPK samen met de Koninklijke VNP in het kader van het Transitieprogramma Energie Neutrale Fabrik een "Warmtedag". Onderwerpen zijn warmteopwekking, beperken van warmtegebruik en optimale restwarmtebenutting (in- en extern). Voor meer informatie: m.ligthart@kcpk.nl

Bijeenkomst biomaterialen 23 november

KCPK nodigt u graag uit voor de ochtendbijeenkomst "Geld verdienen met biomaterialen" op 23 november a.s. georganiseerd in samenwerking met Wereld van Papier. Doel is inzicht geven in het aanbod van biobased materialen, uitwisselen van ervaringen en kennis en introduceren van nieuwe projecten op dit gebied. Meer info en aanmeldingen voor 18 november a.s. via s.tiekstra@bumaga.nl

Simulatie energiehuishouding: SED Pilot

SED (Simulation Energy efficiency Drying process) is een hulpmiddel om de energiehuishouding van het droogproces in kaart te brengen. AgentschapNL ondersteunt in het kader van het MEE convenant 2 SED implementatie pilots. De eerste is onlangs bij Papierfabriek Doetinchem onder leiding van DUOK van start gegaan. Doel is het in de praktijk vaststellen bij het pilotbedrijf hoe er zo goed mogelijk gebruik gemaakt kan worden van het model (voor de besluitvorming over verbetermaatregelen voor de efficiency van het droogproces). Ook worden de pilots benut om de opgedane ervaringen vast te leggen in een draaiboek ten behoeve van de gehele papier- en kartonindustrie. Dit deel wordt uitgevoerd door KCPK. Begin volgend jaar start de 2^e pilot bij Smurfit Kappa Solid Board te Oude Pekela. Meer informatie: l.devries@kcpk.nl

Sort-IT

Het project Sort-IT heeft zich de afgelopen drie jaar met succes gericht op het ontwikkelen van innovatieve droge scheidingstechnieken voor oud papier. In dit Europese project zijn technieken ontwikkeld waarmee opbrengsten van 95% en met een puurheid van 98% worden gehaald. Bumaga BV is partner in Sort-IT en heeft zich met name op de praktische toepasbaarheid in de industrie gericht. Benieuwd naar de resultaten? m.adriaanse@kcpk.nl

Update medewerkers

Naast Arie Hooimeijer en Ineke Broers zijn bij de programma's de volgende personen werkzaam. Binnen Vezelgrondstoffen zijn dat Michiel Adriaanse, Renée van Boxel, Jelle Oosterhoff en Nevena Gajic, bij Productie-efficiëntie Marco Ligthart en Laurens de Vries en bij Eindproducten Sanne Tiekstra, Tom de Haan, Patrycja Suminska en Maja Stanić. Maja zorgt tevens voor International & Scientific Affairs.

Verwaarding biobased reststromen

BIOCAB (Biorefinery Initiative for Optimal CASCADING of Biomass) is een grootschalig project waarin voor de papierindustrie toepassingen van vezelhoudende reststromen uit andere industrieën voor inzet in papier en karton worden onderzocht. Daarnaast worden externe toepassingen van reststromen uit onze industrie onderzocht als grondstof voor o.a. groene chemicaliën. Binnen het project zijn vanuit de papierindustrie Smurfit Kappa Solid Board, ESKA Graphic Board en SCA Hygiene Products Suameer betrokken. Info m.adriaanse@kcpk.nl

Energieterugwinning met membranen

Het CapWa project of voluit "Capture of evaporated Water with novel membranes" heeft als doel, met behulp van selectieve scheidingsmembranen, (demi)water terug te winnen uit rookgas. KCPK is partner naast nationale en internationale partijen waaronder KEMA, Brabant Water, Sappi Nijmegen en The European Membrane Institute. Het teruggewonnen water kan ingezet worden als proceswater of als ketelvoedingwater. Het concept zal ook bijdragen aan energiebesparingen voor de papierindustrie en energiecentrales. In september zijn praktijkproeven gestart bij Sappi Nijmegen. Info: l.devries@kcpk.nl

FutureBioPack project gestart!

Het project "FutureBioPack" richt zich op ontwikkeling en toepassing van duurzame en slimme biobased coatings voor verpakkingsmaterialen. Financiering komt mede vanuit het CORNET programma dat MKB gericht onderzoek ondersteunt. Doel is het vervangen van oliegebaseerde componenten en het verbeteren van prestaties van 2D en 3D papier- en kartonverpakkingen. Het project richt zich op de technische aspecten van het materiaal en de acceptatie in de markt van nieuwe verpakkingsconcepten. KCPK is de Nederlandse onderzoekleverancier voor Wereld van Papier en Bumaga is als MKB actief in de MKB gebruikerscommissie. Andere Nederlandse partners zijn: Coldenhove Papier, Papierfabriek Schut, Edeldruk, Clever etiketten en IGT Systems. In Duitsland fungeert Fraunhofer IVV als onderzoeksinstituut, IVLV als branchevereniging en zijn er acht MKB's betrokken. Meer informatie: m.stanic@kcpk.nl of s.tiekstra@bumaga.nl

Oud Papier Binder maakt het verschil

De OPB (Oud Papier Binder) is bewezen doeltreffend en eenvoudig. Met een stevige box van karton en een OPB wordt het oud papier van consumenten gemakkelijk en effectief gebundeld. De OPB geeft bedrijven tevens de kans via de OPB met consumenten te communiceren. Welke bedrijven, investeerders of organisaties zijn geïnteresseerd om actief mee te werken aan het (landelijk) uitrollen van het OPB concept? Mail naar info@oopebeconcept.nl
Meer informatie: www.oopebe.nl